

Republika Srbija
VRHOVNI KASACIONI SUD
Kzz 901/2021
07.10.2021. godina
Beograd

U IME NARODA

Vrhovni kasacioni sud, u veću sastavljenom od sudija: Dragomira Milojevića, predsednika veća, Radmile Dragičević Dičić, Radoslava Petrovića, Nevenke Važić i Bate Cvetkovića, članova veća, sa savetnikom Tatjanom Milenković, kao zapisničarem, u krivičnom predmetu okrivljenog AA, zbog krivičnog dela neovlašćena proizvodnja i stavljanje u promet opojnih droga iz člana 246. stav 1. KZ i dr, odlučujući o zahtevu za zaštitu zakonitosti branioca okrivljenog AA, avokata Dušana Sakića, podnetom protiv pravnosnažnih presuda Višeg suda u Kraljevu K broj 48/20 od 15.03.2021. godine i Apelacionog suda u Kragujevcu Kž1 321/21 od 21.05.2021. godine, u sednici veća održanoj dana 07.10.2021. godine, jednoglasno je doneo

P R E S U D U

USVAJA SE, kao osnovan, zahtev za zaštitu zakonitosti branioca okrivljenog AA pa se u odnosu na okrivljenog AA **UKIDAJU** pravnosnažne presude Višeg suda u Kraljevu K broj 48/20 od 15.03.2021. godine i Apelacionog suda u Kragujevcu Kž1 321/21 od 21.05.2021. godine, i predmet u tom delu, vraća Višem sudu u Kraljevu na ponovno odlučivanje.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Višeg suda u Kraljevu K broj 48/20 od 15.03.2021. godine, okrivljeni AA, između ostalih, oglašen je krivim zbog izvršenja krivičnog dela neovlašćena proizvodnja i stavljanje u promet opojnih droga iz člana 246. stav 1. KZ, za koje mu je utvrđena kazna zatvora u trajanju od 3 godine i zbog izvršenja krivičnog dela nedozvoljena proizvodnja, držanje, nošenje i promet oružja i eksplozivnih materija iz člana 348. stav 2. u vezi stava 1. KZ, za koje mu je utvrđena kazna zatvora u trajanju od 6 meseca i novčana kazna u iznosu od 50.000,00 dinara, pa je osuđen na jedinstvenu kaznu zatvora u trajanju od 3 godine i 2 meseca, u koju kaznu mu se uračunava vreme provedeno u pritvoru od 24.09.2020. godine do 29.09.2020. godine i na novčanu kaznu u određenom iznosu od 50.000,00 dinara, koju je obavezan da plati u roku od 30 dana od pravnosnažnosti presude, a ukoliko je ne plati, sud će je zameniti kaznom zatvora, tako što će za svakih započelih 1.000,00 dinara novčane kazne odrediti jedan dan kazne zatvora.

Istom presudom, primenom čl. 87, 246. stav 8. i 348. stav 6. KZ okrivljenom AA izrečena je mera bezbednosti oduzimanja predmeta bliže navedenih u izreci presude.

Navedenom presudom obavezan je okrivljeni AA da na ime sudskog paušala plati iznos od 10.000,00 dinara u roku od 15 dana od dana pravnosnažnosti presude, kao i da plati troškove krivičnog postupka o čijem iznosu će biti naknadno odlučeno posebnim rešenjem.

Presudom Apelacionog suda u Kragujevcu Kž1 321/21 od 21.05.2021. godine odbijena je, između ostalih, kao neosnovana žalba branioca okrivljenog AA, pa je presuda Višeg suda u Kraljevu K broj 48/20 od 15.03.2021. godine, u odnosu na ovog okrivljenog, potvrđena.

Protiv napred navedenih pravnosnažnih presuda zahtev za zaštitu zakonitosti podneo je branilac okrivljenog AA, advokat Dušan Sakić, bez navođenja zakonskog osnova, a iz obrazloženja zahteva proizilazi da je isti podnet zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka iz člana 438. stav 2. tačka 1) ZKP i povrede zakona iz člana 439. tačka 2) ZKP, sa predlogom da Vrhovni kasacioni sud pobijane presude ukine i predmet vrati na ponovnu odluku i suđenje Višem sudu u Kraljevu.

Nakon što je primerak zahteva za zaštitu zakonitosti u smislu člana 488. stav 1. ZKP, dostavio Republičkom javnom tužiocu, Vrhovni kasacioni sud je održao sednicu veća, o kojoj u smislu odredbe člana 488. stav 2. ZKP nije obavestio Republičkog javnog tužioca i branioca okrivljenog, jer veće nije našlo da bi njihovo prisustvo bilo od značaja za donošenje odluke.

Na sednici veća Vrhovni kasacioni sud je razmotrio spise predmeta, sa presudama protiv koje je zahtev za zaštitu zakonitosti podnet, pa je po oceni navoda u zahtevu našao:

Zahtev za zaštitu zakonitosti branioca okrivljenog AA je osnovan.

Osnovano se u zahtevu za zaštitu zakonitosti branioca okrivljenog AA ukazuje da su pobijane presude donete uz bitnu povredu odredaba krivičnog postupka iz člana 438. stav 2. tačka 1) ZKP, jer je pretresanje stana okrivljenog AA za koje je postojala naredba sudije za prethodni postupak Višeg suda u Kraljevu, obavljeno bez obezbeđenja pretpostavki da se ta radnja preduzme-pretresu nisu prisustvovala dva svedoka, a obavljeno je i snimanje i sudu dostavljen video zapis i fotografije, pa su zapisnik o pretresanju stana, i potvrda o oduzetim predmetima, snimanje

i fotografisanje pretresa stana i saslušanje policijskog službenika koji je vršio pretres stana BB na okolnosti tog pretresa, nezakoniti dokazi i na njima se ne može zasnivati presuda.

Iz spisa predmeta proizilazi da je sudija za prethodni postupak Višeg suda u Kraljevu dana 24.09.2020. godine, doneo naredbu pod brojem KPP Pov1 br 38/20 na osnovu člana 152. stav 2, član 153, člana 155, člana 156. i člana 157. ZKP, da se izvrši pretres stana i drugih prostorija u ..., selo ... broj .., koje koristi AA, od oca VV, rođen ...1999. godine u ..., radi pronalaženja tragova krivičnog dela, odnosno predmeta, vezanih za krivični postupak koji potiču iz krivičnog dela iz člana 246. KZ.

Iz potvrde o privremeno oduzetim predmetima MUP-DP-PU Kraljevo broj Pu-4296/20 od 24.09.2020. godine, proizilazi da je ovlašćeno službeno lice BB prilikom izvršenja naredbe sudije za prethodni postupak Višeg suda u Kraljevu KPP Pov1 broj 38/20 od 24.09.2020. godine povodom pronalaska predmeta koji se po Krivičnom zakoniku moraju oduzeti ili predmeta koji mogu poslužiti kao dokaz u krivičnom postupku, dana 24.09.2020. godine u 23 sata od lica AA u ..., mesto ... broj .., privremeno oduzeo predmete bliže navedene u toj potvrdi, za koju se sumnja da predstavlja opojnu drogu, kao i kutiju sa 6 komada municije različitog kalibra koja je pronađena u cipelarniku, koji je potpisan od strane ovlašćenog službenog lica BB i građanina AA.

Odredbom člana 156. stav 3. ZKP propisano je da se pretresanju može pristupiti i bez prethodne predaje naredbe, kao i bez prethodnog poziva na predaju lica ili predmeta i pouke o pravu na branioca, odnosno advokata, ako se pretpostavlja oružani otpor ili druga vrsta nasilja ili ako se očigledno priprema ili je otpočelo uništavanje tragova krivičnog dela ili predmeta važnih za postupak ili je držalac stana i drugih prostorija nedostupan.

Odredbom člana 156. stav 7. ZKP propisano je da pretresanju prisustvuju dva punoletna građanina kao svedoci koji će se pre početka pretresanja upozoriti da paze na tok pretresanja, kao i da imaju pravo da pre potpisivanja zapisnika o pretresanju stave svoje prigovore na verodostojnost sadržine zapisnika. Ako su ispunjeni uslovi iz stava 3. ovog člana, pretresanje se može preduzeti i bez prisustva svedoka.

Odredbom člana 157. stav 5. ZKP propisano je da se tok pretresanja može se tonski i optički snimati, a predmeti pronađeni tokom pretresanja mogu se posebno fotografisati, a ako se pretresanje vrši bez prisustva svedoka (član 156. stav 7.) ili bez predstavnika advokatske komore (član 156. stav 6.-koji se odnosi na pretresanje avokatske kancelarije ili stana u kom živi advokat), snimanje i fotografisanje je obavezno. Snimci i fotografije će se priložiti zapisniku o pretresanju.

Po nalaženju Vrhovnog kasacionog suda, u konkretnom slučaju postojala je naredba sudije za prethodni postupak da se izvrši pretres stana koji koristi AA, a što proizilazi iz spisa predmeta i potvrde o privremeno oduzetim predmetima od AA u kojoj je konstatovano da je ovlašćeno službeno lice prilikom izvršenja naredbe sudije za prethodni postupak od lica AA privremeno oduzelo predmete za koje se pretpostavlja da su opojna droga, kao i municiju, što znači da se u konkretnom slučaju morala primeniti odredba člana 156. stav 7. ZKP tj. da su pretresanju morala prisustvovati dva punoletna građanina, kao svedoci, što predstavlja zakonsku pretpostavku za vršenje navedene radnje, a što u konkretnoj situaciji nije učinjeno.

Po nalaženju Vrhovnog kasacionog suda, pretres stana AA nije obavljen u skladu sa odredbom člana 156. stav 7. ZKP, pa su potvrda o privremeno oduzetim predmetima MUP-DP-PU Kraljevo Pu 4296/20 od 24.09.2020. godine, i reprodukcija DVD (gde se nalazi forenzička dokumentacija i to fotografije vozila, pronađenih narkotika i municije i tri snimka pretresa prostorija AA), za koje nije bilo zakonskih uslova, jer je pretres stana vršen na osnovu naredbe sudije za pripremni postupak, zbog čega nije mogla biti primenjena odredba člana 157. stav 5. ZKP (jer pretres nije vršen u smislu člana 156. stav 3. ZKP), nezakoniti dokazi, na kojima se ne može zasnivati presuda, a kako se to osnovano zahtevom za zaštitu zakonitosti branioca okrivljenog AA ukazuje.

Zbog učinjene bitne povrede odredaba krivičnog postupka iz člana 438. stav 2. tačka 1) ZKP u pobijanim presudama, Vrhovni kasacioni sud je ukinuo prvostepenu i drugostepenu presudu, i predmet vratio Višem sudu u Kraljevu, na ponovo odlučivanje, da bi se u skladu sa primedbama iznetim u ovoj presudi, uz dužnu pažnju ceneći i iskaz policijskog službenika BB koji je obavio nezakoniti pretres stana, donela pravilna, jasna i na zakonu zasnovana odluka.

Iz napred navedenih razloga doneta je odluka kao u izreci na osnovu odredbe člana 492. stav 1. tačka 1) ZKP.

Zapisničar-savetnik,

Tatjana Milenković, s.r.

Predsednik veća-sudija,

Dragomir Milojević, s.r.

Za tačnost otpavka

Upravitelj pisarnice

Marina Antić